

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 22.10.2008, sp. zn. 15 Co 444/2008, ECLI:CZ:KSPL:2008:15.CO.444.2008.1

Číslo: 51/2009

Právní věta: Řízení o zaplacení regulačního poplatku dle § 16a zákona č. 48/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů není osvobozeno od soudních poplatků.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 22.10.2008

Spisová značka: 15 Co 444/2008

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky soudní

Předpisy: § 1 předpisu č. 117/1998Sb.
§ 16 písm. a) předpisu č. 48/1997Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O k r e s n í s o u d v Sokolově usnesením ze dne 15. 9. 2008 nepřiznal žalobkyni osvobození od soudního poplatku ve výši 600 Kč. Uvedl, že řízení bylo zahájeno pro zaplacení regulačního poplatku ve výši 30 Kč. Soud zjistil, že žalobkyně provozuje podnikatelskou činnost a přestože v roce 2007 vykazovala záporný hospodářský výsledek dle § 138 odst. 1 o. s. ř., má dle finanční rozvahy z prosince 2007 dostatečné zdroje (aktiva se pohybují v hodnotě 576 000 000 Kč). S přihlédnutím k minimální výši soudního poplatku v relaci k majetkové situaci žalobkyně soud dospěl k závěru, že přiznání osvobození od soudních poplatků žalobkyni by bylo nedůvodné.

Ve včasném odvolání žalobkyně namítla, že má zákonnou povinnost regulační poplatky vybírat a je nepochybné, že tyto poplatky mají stejný smysl a účel jako vybírání pojistného. Řízení o vymáhání poplatku je tedy ze zákona osvobozeno od placení soudního poplatku dle § 16 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb. a § 1 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 117/1998 Sb., ostatně i Ústavní soud ČR staví regulační poplatky na roveň pojistnému. Žalobkyně proto žádala, aby bylo napadené usnesení zrušeno.

K r a j s k ý s o u d v Plzni rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

Odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně přezkoumal, aniž k tomu nařídil ústní jednání (§ 214

odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), přičemž postupoval dle § 212a odst. 6 o. s. ř., tedy usnesení přezkoumal z důvodů, které se týkají toho, co soud prvního stupně řešil ve výroku svého rozhodnutí, tj., zda jsou u žalobkyně důvody pro osvobození od soudního poplatku. Poté dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.

Soud prvního stupně při rozhodování o návrhu na osvobození od soudních poplatků vycházel správně z ustanovení § 138 o. s. ř., podle něhož může předseda senátu na návrh přiznat účastníkovi zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníků a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Při rozhodování o osvobození soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a dalším skutečnostem. Soud prvního stupně přihlédl k výši soudního poplatku a k povaze podnikatelské činnosti žalobkyně, stavu a struktuře jejího majetku a platební schopnosti. Soud prvního stupně správně zhodnotil všechny rozhodné okolnosti, s těmito závěry se odvolací soud ztotožňuje. Pro osvobození by totiž musely svědčit zejména objektivní okolnosti závažného charakteru, např. jestliže účastník se ocitne ve stavu hmotné nouze a stane se sociálně potřebným nebo se v důsledku událostí ocitne v tak závažné situaci, která má relevantní dopad na jeho poměry, že po něm nelze zaplacení soudního poplatku spravedlivě žádat. Nevýhody podnikatelského rizika však nelze přenášet na stát formou osvobození podnikatele od soudního poplatku.

Odvolací soud se dále zabýval námitkou odvolatelky, že řízení je věcně osvobozeno. Dle jejího názoru na předmětné řízení se vztahuje zákonné osvobození od soudních poplatků, neboť na řízení o zaplacení regulačního poplatku se vztahuje zákonné osvobození dle ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích ve spojení s ustanovením § 1 písm. a) vyhlášky č. 117/1998 Sb., o osvobození od soudních poplatků. Dovojuje, že povinnost hradit zároveň vybírat regulační poplatek je systematicky zařazena do zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, je tedy zdrojem financování veřejného zdravotnictví a smysl a účel vybírání pojistného a regulačního poplatku je stejný.

Soud má za to, že smyslem regulačních poplatků není primárně hrazení zdravotnické péče, smyslem je, jak vyplývá z důvodové zprávy k příslušné novele i z gramatického výkladu, snaha o omezení nadbytečného čerpání zdravotnické péče, navíc se jedná o poplatek, tedy platbu, která má ekvivalentní charakter na rozdíl od pojištění, jejímž typickým znakem je neekvivalentnost (za jednotlivé platby není poskytováno adekvátní plnění). ustanovení o regulačních poplatcích je systematicky zařazeno v zákoně č. 48/1997 Sb., nikoliv v části upravující pojistné, ale v části upravující podmínky poskytování zdravotní péče a její úhrady. Soud tedy z výše uvedeného dovodil, že regulační poplatek není platbou veřejného zdravotního pojištění, a proto ve věcech, týkajících se regulačních poplatků nelze použít ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 117/1998 Sb., o osvobození od soudních poplatků. Vzhledem k tomu, že věci, ve kterých jsou účastníci od soudních poplatků osvobozeni, jsou zákonem taxativně vymezeny a toto vymezení nelze analogickým výkladem rozšiřovat, odvolací soud dospěl k závěru, že rozhodnutí soudu prvního stupně je věcně správné, a proto je dle § 219 o. s. ř. potvrdil.